

УДК 613.287.58

Ю. Юзва, Н. Дичко, О. Покотило

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ВІТЧИЗНЯНИЙ РИНОК МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ З ОМЕГА-3 ПОЛІЕНАСИЧЕНИМИ ЖИРНИМИ КИСЛОТАМИ

Асортимент молока і молочної продукції на вітчизняному молочному ринку є достатньо великим. Разом з тим, вміст окремих есенціальних для людини елементів в молоці чи продуктах його переробки є в незначних кількостях. Особливо це стосується поліенасичених жирних кислот (ПНЖК), зокрема родини ω -3, серед яких найбільше значення для організму мають такі кислоти як ейкозопентаєнова (ЕПК), докозагексаєнова (ДГК) та альфа-ліноленова (ЛК). Ці кислоти в організм людини не синтезуються і поступають тільки екзогенно при споживанні окремих харчових продуктів. Роль ПНЖК ω -3 в живих організмах є надзвичайно великою. Результати їх лікувально-профілактичного впливу на організм людини чи тварин підтверджені багаточисельними експериментальними і клінічними дослідженнями. Так, встановлено достовірно позитивний вплив на серцево-судинну, травну, дихальну, нервову і інші системи організму при споживанні ПНЖК омега-3.

Окрім біологічно активних добавок, лікарських препаратів з омега-3 ПНЖК, на сьогоднішній день актуальним вбачається їх додавання до складу харчових продуктів на певному технологічному етапі виготовлення. Результати проведених досліджень ω -3 ПНЖК вплинули на створення та виведення на ринок есенціальної молочної продукції з функціональними властивостями. Проте створити такі продукти із збереженням традиційним смаком, але водночас зі зміненим хімічним смаком є доволі непростим завданням. Його вирішення можливе шляхом збагачення молочних виробів продуктами, які містять ω -3 жирні кислоти. Такими продуктами можуть бути: очищений концентрат риб'ячого жиру, подрібнений гарбуз (гарбузова олія), подрібнені грецькі горіхи (олія грецького горіха), подрібнене насіння льону (лляна олія) тощо.

В наш час ринок вітчизняної молочної продукції збагаченої ω -3 ПНЖК є незначним за асортиментом. На прилавках магазинів і ринків подекуди зустрічаються: йогурти, кефір, крем сирковий та десерт з омега-3 жирними кислотами, що виготовляються українськими товаровиробниками. Так, зокрема ТМ «Чудо» представляє йогурт з фруктовим наповнювачем груша – мюслі, в який також входять частинки грецького горіха, а ТМ «Яготинське для дітей» - дитячий йогурт з фруктовим наповнювачем банан-гарбуз. ТОВ Фавор представляє кефір жирністю 2,5% «Омега» - продукт для спеціального дієтичного споживання, в складі якого міститься (очищений концентрат риб'ячого жиру). ТМ «Lactel» представляє йогурт «Локо Моко» зі смаком яблуко-груша; крем сирковий «Локо Моко» зі смаками шоколад, полуниця, яблуко-банан та десерт сирковий зі смаками полуниця, іриска, шоколад та ванільний пломбір. Молочні продукти даного виробника збагачені кальцієм, вітаміном D₃ та містять жирні кислоти ω -3.

Забезпечення населення молочною продукцією збагаченою ПНЖК ω -3 можливе в результаті розвинутого та добре зорганізованого виробництва та ринку. Процес розвитку даного напрямку молочного ринку значною мірою залежить від якості виробів, обсягу, асортименту пропозиції і інформованості населення щодо необхідності споживання омега-3 жирних кислот.